

Nazorg jeugdige ex-gedetineerden in Arnhem

Gemeente Arnhem, Strategie, Beleid & Regie, november 2022

(geactualiseerd jan. 2024)

Inleiding

In 2021 kwamen 133 jeugdigen uit Arnhem in aanraking met justitie. Daarvan verbleven 15 Arnhemse jeugdigen (2021) in een Justitiële Jeugd Inrichting (JJI). Voor al deze jeugdigen wordt in samenwerking met ketenpartners en de jeugdige en zijn of haar gezin een nazorgplan gemaakt.

Onder nazorg verstaan we de begeleiding die een jeugdige krijgt, tijdens en aansluitend op zijn verblijf in een Justitiële Jeugdinrichting op alle voor hem relevante leefgebieden, totdat er op die leefgebieden een gewenste stabiele situatie is ontstaan. In het verzorgen van nazorg speelt de gemeente een belangrijke rol. Immers de jeugdige die na zijn straf in een JJI terugkeert in de maatschappij komt weer in de gemeente te wonen.

Gemeentelijke verantwoordelijkheid

Sinds de invoering van de Jeugdwet in 2015 zijn we als gemeente verantwoordelijk voor de inzet van Jeugdhulp. Iedere jeugdige keert na detentie weer terug in de maatschappij en komt in de gemeente te wonen. De gemeente heeft hierin een continue zorgtaak.

De rol van de gemeente in het verlenen van nazorg gebeurt nu in de vorm van zogenaamde trajectberaden georganiseerd door de Raad van de Kinderbescherming, waar we aan deelnemen indien nodig. Anders dan bij volwassenen hebben we vanuit de gemeente Arnhem vooralsnog geen professional aangewezen die Arnhemse jeugdigen actief begeleidt voor en na uitstroom uit detentie. In Arnhem willen we deze verantwoordelijkheid invullen door inzet van een re-integratie officier jeugd (RIO) voor iedere Arnhemse jeugdige die in detentie komt. De RIO is gepositioneerd binnen het Zorg & Veiligheidshuis en begeleidt de jeugdige en zijn/ haar gezin zo lang als nodig is.

Re-integratie Officier Jeugd (RIO)

De Re-integratie Officier jeugd is een speciale wijkcoach in dienst van de Stichting Sociale Wijkteams Arnhem en gepositioneerd binnen het Veiligheidshuis regio Arnhem. De RIO begeleidt in samenwerking met de jeugdreclassering de gedetineerde jeugdige bij zijn/ haar re-integratie in de maatschappij. Daarbij kijkt de RIO niet alleen naar de jeugdige zelf, maar ook naar zijn/ haar systeem/ gezin eromheen.

Het opstellen en uitvoeren van het nazorgplan wordt gedaan door de RIO, de jeugdreclasserder (indien betrokken). Dit wordt altijd in samenspraak gedaan met de jeugdige zelf.

Het nazorgplan is op de persoon afgestemd: gericht op het bereiken van een stabiele situatie op de voor hem relevante leefgebieden (in elk geval huisvesting, ID-bewijs, werk/school, financiën en zorg).

Samenwerkingsafspraken

Om te komen tot een goed nazorgplan voor de jeugdigen is het nodig om samenwerkingsafspraken te maken. De Raad voor de Kinderbescherming heeft in samenwerking met de gemeenten in Centraal Gelderland en West Veluwe Vallei samenwerkingsafspraken opgesteld. Deze samenwerkingsafspraken komen voort uit de VNG Handreiking Nazorg voor Jeugdigen na verblijf in een JJI.¹

Deze afspraken gelden ook voor de gemeente Arnhem en staan beschreven in de 'Samenwerkingsafspraken nazorg jeugdige ex-gedetineerden Gelderland Midden'. Naast deze afspraken hebben we voor Arnhem aanvullende afspraken gemaakt. Om deze reden is aanvullend een addendum opgesteld.

¹ [De nazorg voor jeugdigen na verblijf in een Justitiële Jeugdinrichting | VNG](#)

1. Jeugdige in detentie

Melding instroom jeugdige in detentie

* melding komt binnen bij Raad van de Kinderbescherming en Veiligheidshuis

Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) organiseert nazorgtafel

* Streven is om de nazorgtafel binnen een week na instroom in detentie te organiseren

RvdK organiseert de nazorgtafel en zorgt dat betrokken partijen aan de nazorgtafel deelnemen.

RvdK verzamelt benodigde informatie over de jeugdige.

De RvdK belegt de punten uit het nazorgplan bij de deelnemers. De RvdK organiseert waar nodig opnieuw een nazorgtafel op aangeven van partijen.

Reintegratie officier jeugd (RIO) en Jeugdreclassering (JR) zorgen voor het nazorgplan (opstellen uitvoeren en regie)

JR houdt toezicht op de gedetineerde jeugdige

De RIO verzamelt benodigde gemeentelijke informatie over de jeugdige en deelt dit met de JR.

De RIO en JR zorgen samen voor het nazorgplan, de uitvoering daarvan en houden regie.
Het nazorgplan bevat een analyse op alle leefgebieden.

JR rapporteert aan de RvdK op basis van de toezichthoudende taak, waarin het nazorgplan verwerkt is.

Reintegratie Officier Jeugd (RIO) en Jeugdreclassing (JR) hebben regie

De RIO en JR zijn het eerste aanspreekpunt en werken nauw met elkaar samen.

RIO en JR bezoeken jeugdige in JJI en begeleiden jeugdige na uitstroom uit detentie middels het nazorgplan.

Indien het proces niet goed verloopt schalen de RIO en/ of JR op naar RvdK. RvdK organiseert dan weer een nieuwe nazorgtafel.

2. Uitstroom uit detentie

Uitstroom uit detentie met maatregel

Raad voor de Kinderbescherming

RvdK behoudt betrokkenheid totdat JR maatregel af loopt. Opschaling door de RIO en/ of JR naar RvdK behoort nog steeds tot de mogelijkheden totdat de maatregel afloopt (vaak 2 jaar na vrij komen). RvdK organiseert een nieuwe nazorgtafel als er een knelpunt is.

Reintegratie Officier Jeugd en Jeugdreclassing hebben regie

De RIO en JR houden regie op de uitvoering van het nazorgplan en behouden het contact met de jeugdige.

JR rapporteert aan de RvdK op basis van de toezichthoudende taak, waarin het nazorgplan verwerkt is.

2 jaar na uitstroom eindigt de maatregel

RvdK organiseert indien er knelpunten zijn een nazorgtafel die tevens dient als overdracht aan de RIO.

JR maakt een eindrapportage welke dient als verantwoording richting RvdK en als overdracht aan de RIO.

Nota bene:

Niet alle jeugdigen die in detentie instromen hebben ook een JR maatregel opgelegd gekregen. In die gevallen is de RIO verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het nazorgplan en het houden van de regie daarop. Mocht het wenselijk zijn kan wel gebruik gemaakt worden van de actieve consultatieve dienstverlening (ACD) van de JR.

3. Begrippen

- Raad van de Kinderbescherming (RvdK):
De Raad voor de Kinderbescherming in Nederland is een dienst van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De RvdK voert een aantal wettelijke taken uit die te maken hebben met kinderen, met name kinderen die in de knel dreigen te komen of dat al zijn. Deze taken liggen op civielrechtelijk en strafrechtelijk terrein.
- Jeugdreclassering (JR):
Een jongere die met de politie in aanraking is geweest en een proces-verbaal heeft gekregen, kan jeugdreclassering opgelegd krijgen. Jeugdreclassering is een vorm van jeugdzorg waarbij de jongere wordt geholpen, begeleid en gecontroleerd. Het doel van jeugdreclassering is om in samenwerking met ouder(s) of netwerk, recidive te voorkomen door positieve levensdoelen op te stellen en kansen te creëren voor de jongere in de maatschappij.
- Maatregel:
Als een jongere een strafbaar feit pleegt kan hij/ zij op verschillende manieren strafrechtelijk afgedaan worden. Een van de opties is dat de kinderrechter of de officier van justitie een jeugdreclasseringsmaatregel (toezicht en begeleiding) oplegt. De jeugdreclasseringsmaatregel is bedoeld voor jongeren tot 23 jaar.

Een gecertificeerde instelling voor jeugdreclassering voert toezicht en begeleiding jeugdreclassering uit. Deze instelling houdt toezicht op de naleving van voorwaarden die door de rechter zijn opgelegd, en begeleidt de jongere daarbij.

Toezicht en begeleiding voor jeugdreclassering is erop gericht om te voorkomen dat de jongere opnieuw strafbare feiten pleegt. Bij de begeleiding gaat het om individuele begeleiding van de jongere. De ouders worden hier ook bij betrokken.

- Actieve Consultatieve Dienstverlening (ACD): Dit product creëert de mogelijkheid om de expertise van een gecertificeerde instelling in te zetten in het lokale veld of in de praktijk van de jeugdhulpaanbieder. Dit product wordt ingezet bij gezinnen en/of cliënten waarbij zorgen zijn over de voortgang, resultaten en veiligheid. Zij staan open voor ondersteuning vanuit het lokale team. Daarbij wordt altijd de overweging gemaakt of de ouders ook redelijkerwijs in staat worden geacht om te doen wat de situatie vraagt. De professional van de gecertificeerde instelling geeft antwoord, denkt mee en adviseert het lokale team of de jeugdhulpaanbieder over veiligheidsaspecten omtrent cliënt en gezin.